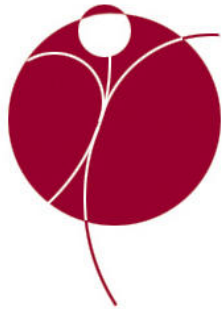

A rehabilitációs szakorvosképzés hazai története – avagy kalandtúra a Fizikális Medicina és Rehabilitációs Orvoslás szakképesítés bevezetéséig

Eötvös Loránd
Tudományegyetem,
Bárczi Gusztáv
Gyógypedagógiai Kar

lajos.kullmann@barczy.elte.hu

ORSZÁGOS
ORVOSI
REHABILITÁCIÓS
INTÉZET

Szakosodás a medicinán belül

- tevékenység szerint

belgyógyászat

sebészet

- szervrendszerek alapján

neurológia

reumatológia

- életkor alapján

gyermek-
gyógyászat

geriátria

- különleges egészségi állapot alapján

intenzív terápia

rehabilitáció

A fizikális és rehabilitációs medicina gyökerei Közép-Európában, ill. hazánkban

- XIX. sz.
 - ortopédia (Schöpf A. 1836)
 - balneológia (Batizfalvi S. 1869)
- XX. sz.
 - mozgásfogyatékos gyermekek (1903)
 - háborúk, protetika, foglalkoztatás (Dollinger Gy. 1918)
 - tbc gyógyítás, foglalkoztatás (Gárdi J, Vas I. 1925-)

Az első ráépített szakképesítés

Jogszábaály: 9/1978. (XI.29.) EüM. sz. rendelet a szakorvosi, a szakgyógyszerészi szakképesítés megszerzéséről, továbbá az orvos, fogorvos és a gyógyszerész továbbképzéséről

Elnevezés: mozgásszervi rehabilitáció – nem ezt kértük, kaptuk

Feltételek: bármilyen elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés, 2 év gyakorlat képzésre alkalmas mozgásszervi rehabilitációs osztályon, rehabilitációs, ill. fizioterápiás alaptanfolyam

Az első ráépített szakképesítés

Eredmények:

- honoris causa megkapta 26 fő
- sikeres szakvizsgát tett 238 fő – megszerzésére 2005-ig volt lehetőség, a már korábban megkezdett képzések befejezésével
- kevés sikertelen szakvizsga (2) , illetve jelentkezés visszavonása (2) előfordult
- UEMS PRM Szekció elfogadta

A második ráépített szakképesítés

Jogszábaály: 66/1999. (XII.3.) EüM. sz. rendelet a szakorvos, szakfogorvos, szakgyógyszerész és klinikai szakpszichológus szakképesítés megszerzéséről

Elnevezés: A már ismerttetett szakképesítés mellett „Orvosi rehabilitáció (alapszakképesítés neve)” – eredetileg nem ezt kértük, alap-szakképesítés létesítését a miniszter nem engedélyezte, ezért a rezidens képzésben szakképzést szerzők részére találtuk ki – jobb híján

A második ráépített szakképesítés

Feltételek: 2 év gyakorlat az alap szakképesítés területének megfelelő rehabilitációs osztályon, rehabilitációs alapismeretek, fizioterápia és szakma-specifikus rehabilitációs tanfolyam – az első szakképesítésüket a rezidensi rendszerben megszerző szakorvosok részére

Miniszteri módosítás (rehabilitációs szakmai vélemény kérés nélkül): – a régi szakképzési rendszerben szerzett szakképesítésre is ráépíthető

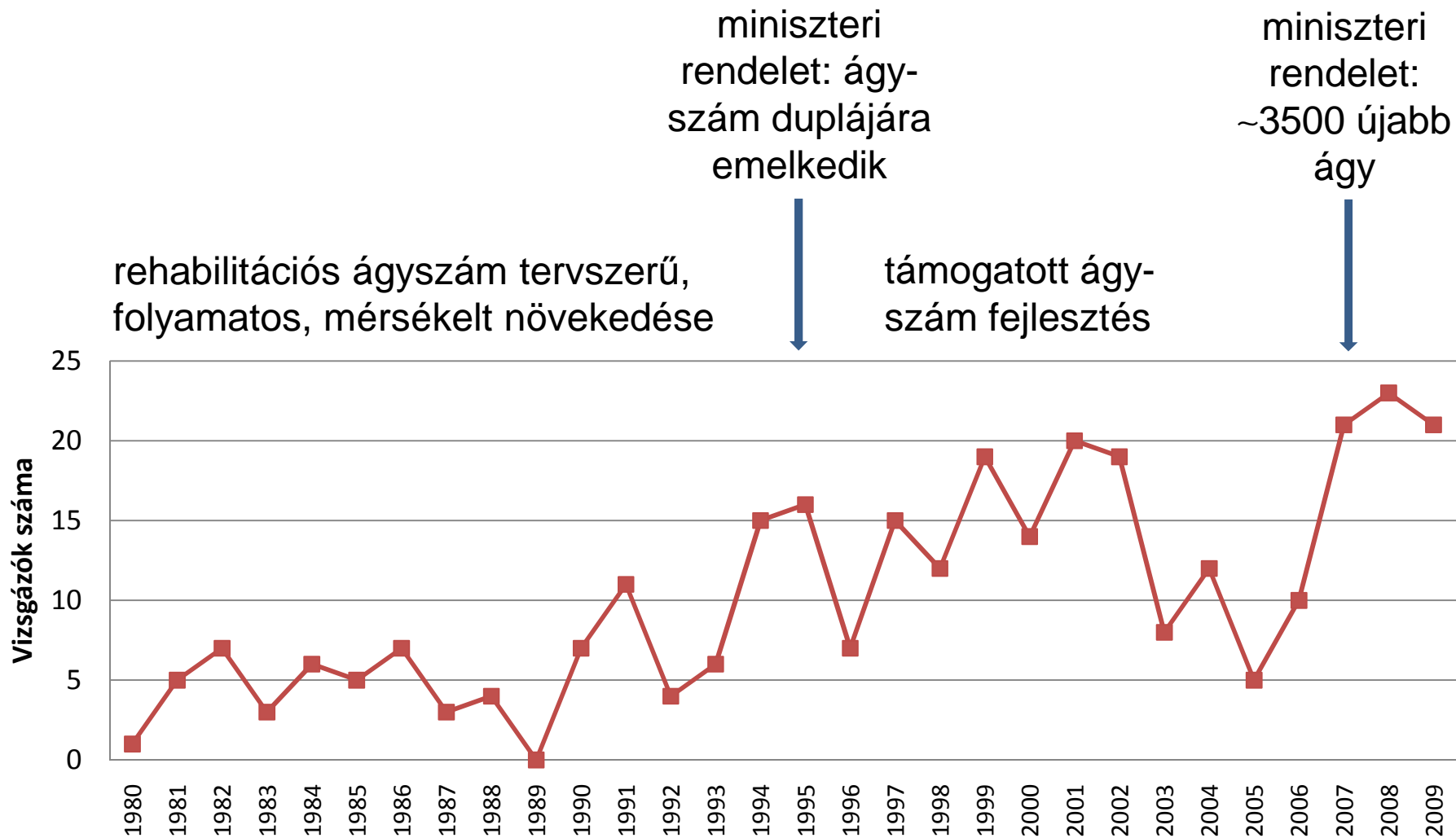
A második ráépített szakképesítés

Feltételek: újabb módosítás SzK javaslata alapján a 45/2003. (VIII.16.) ESzCsM rendelet alapján: a zárójelben felsorolt szakterületek korlátozása, egyúttal a képzésbe a nem alapszak-specifikus képzési elemek beépítése 6 hónap időtartamban

Eredmények:

- mozgásszervi terület 67 sikeres vizsga
 - 10 sikertelen az utolsó 3 év alatt
- képzőhelyek felelőssége nagy
- ez a szakképzés igazi HUNGARICUM

A vizsgázók számát befolyásoló hatások, mozgásszervi rehabilitáció

Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás alap szakképesítés

Jogszábaály: 45/2003. (VIII.6.) ESzCsM sz. rendelet
a szakorvos, szakfogorvos, szakgyógyszerész és
klinikai szakpszichológus szakképesítés
megszerzéséről szóló 66/1999. (XII.25.) sz. EüM
rendelet módosításáról

Feltételek: 24 hónap törzsképzés, (2006-tól 26 hó)
36 hó speciális képzés (2006-tól 34 hó), ebből 12
hó fizioterápia és rehabilitáció, ill. 24 (22) hónap
rehabilitáció és fizioterápia

Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás (PRM) alap szakképesítés

Eredmények:

- jelentkezők száma emelkedett
- ténylegesen a szakot választók nem mindig töltik ki a keretszámot
- pályaelhagyók – felénk orientálódók
- eddig vizsgázott 4 fő, ebből sikeres 3 fő

Következtetések

- A szakképesítések változása az ezredforduló előtt és után az egészségügy szervezéséhez hasonlóan hektikusan, politikai döntések által befolyásolt módon történt
- Ilyen környezetben sem a szakvizsga értéke, sem annak presztízse nem tudta a kívánatos színvonalat elérni
- Ugyanakkor igen jól felkészült szakorvosaink vannak, akiknek a helyzetét a fentiek nehezítik

Köszönöm megtisztelő figyelmüket

Irodalom

- Schoepf A. Népszerű intések a' mirigykór, csontsenyv, testi kinövések, elgörbülések' stb. iránt; magokban foglalván ezen bajok' orvoslására szolgáló Orthopadei Gyógyintézet' szellemének, gyógmódjának 's belső elrendeltetésének rövid ábrázolását, 's a' gymnastikának épekre, gyöngélkedőkre 's betegekre jótékony behatását. Budán 1836.
- Batizfalvi S. A testegyenészet (orthopaedia) újabb haladása s tudományos állása napjainkban. Pest, Eggenberger 1869, p. 22
- Borsay J. A hazai rokkantügy az első világháborúban. Orvosi Hetilap 1985; 126: 337-339.
- Dollinger Gy. 80 esztendő életemből. 2. kiadás. Magyar Traumatológia, Ortopédia, Budapest, 1997.
- Eldar R, Kullmann L, Marincek C, Sekelj-Kauzlarić K, Švestkova O, Palat M. Rehabilitation Medicine in Countries of Central/Eastern Europe. Disabil Rehabil 2008; 30(2): 134-141.
- Gárdi J, Vas I. Új utak a tuberculosis leküzdésére. Az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület újpesti tüdőgondozójának tíz éves fennállása alkalmából kiadott emlékkönyv. Budapest, 1935.
- Vas I. Tüdőbetegek rehabilitációja. Budapest, Medicina, 1959.